

PRESIDENT van de REPUBLIEK SURINAME

Telefoon: 420102

e-mail: secretariaat@president.gov.sr

Aan:
De Voorzitter van
De Nationale Assemblée,
Mw. Drs. Jennifer Simons

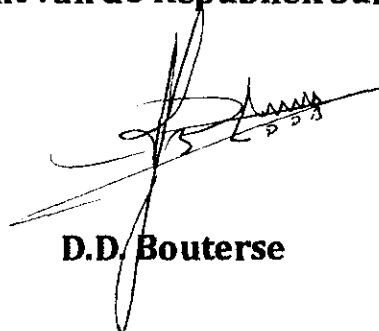
ons kenmerk: secpres/1441/16
Paramaribo, 21 september 2016

Onderwerp:
*aanbieding Ontwerpwet houdende
regels inzake elektronisch handelsverkeer
(Wet Elektronisch Handelsverkeer)*

Geachte Voorzitter,

Hierbij doe ik u voor behandeling door De Nationale Assemblée toekomen de Ontwerpwet als in hoofde genoemd met de bijbehorende Memorie van Toelichting.

De President van de Republiek Suriname,

D.D. Bouterse

cc Vice-President
Minister van Handel en Industrie
Secretaris Staatsraad

DE NATIONALE ASSEMBLEE
Ingek. 28 September 2016
Agenda no. 1796/16
Verwezen
Naar

WET van
houdende regels inzake
elektronisch handelsverkeer
(Wet Elektronisch Handelsverkeer)

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME,

In overweging genomen hebbende, dat, vanwege de toenemende ontwikkelingen op het gebied van de Informatie en Communicatie Technologie en ter verbetering van het Surinaams ondernemingsklimaat, het noodzakelijk is regels met betrekking tot het elektronisch handelsverkeer, vast te stellen;

Heeft, de Staatsraad gehoord, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, bekrachtigd de onderstaande wet:

Hoofdstuk 1
Algemene bepalingen

Definities

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. **Minister:** de Minister van Handel en Industrie;
- b. **aanbieder van elektronische communicatienetwerken of -diensten:** een rechtspersoon of natuurlijke persoon die een elektronisch netwerk opricht, installeert, exploiteert of in stand houdt of elektronische communicatiediensten aanbiedt;
- c. **accreditatie instantie:** de instantie die bevoegd is standaarden, regelgeving en beleid voor lokale hoofdinfrastructuur vast te stellen en die de functie van basiscertificatie vervult. Deze instantie is tevens belast met het goedkeurings- en controleproces van certificatie dienstverleners en encryptie dienstverleners;

- d. certificatedienstverlener: een rechtspersoon die elektronische certificaten uitgeeft en andere diensten verleent betreffende elektronische handtekeningen;
- e. computer bemiddelende netwerken: netwerken die opgezet worden door logische of fysieke aansluiting van meerdere informatiesystemen, behorend aan één of meerdere personen, gefaciliteerd door aanbieders van elektronische communicatie netwerken;
- f. consument: degene die een elektronische transactie met een aanbieder van goederen of diensten aangaat als de eindgebruiker;
- g. data: de inhoud van een databericht inclusief, maar niet beperkt tot tekst, beeldmateriaal of geluidsmateriaal dat een databericht vormt;
- h. databericht: elk document, correspondentie, memorandum, boek, plan, plattegrond, tekening, diagram, geïllustreerd blad of grafische werk, foto, audio- of video-opname, machine-leesbare symbolen, welke gegenereerd, verzonden, ontvangen of opgeslagen is door een elektronisch middel;
- i. e-commerce: alle vormen van het elektronisch aanbieden en aanprijzen van goederen, diensten door bedrijven en personen, waaronder reclame en direct-marketing, al dan niet gebruikmakend van het internet, vanuit of gericht op Suriname, direct of indirect, gericht op het tot stand brengen van overeenkomsten;
- j. elektronisch: digitale of immateriële vorm met de mogelijkheid tot creatie, opslag, transmissie of ontvangst door een elektronisch, magnetisch, draadloos, optisch, biometrisch of elke andere vergelijkbaar middel;
- k. elektronisch adres: iedere digitale of immateriële vorm die gecreëerd is of elk apparaat dat gebruikt wordt, met het doel om informatie langs elektronische weg te ontvangen of te verstrekken;
- l. elektronische agent: een programma of ander elektronisch of geautomatiseerd middel, geconfigureerd en ingeschakeld om databerichten te initiëren, te beantwoorden of te laten presteren, zonder enige beoordeling of interventie van een persoon;
- m. elektronisch identificatiemiddel: een materiele of immateriële eenheid, ontworpen voor de identificatie van de eigenaar van een elektronische handtekening of een online dienst;
- n. elektronische handtekening: informatie in elektronische vorm aangebracht of logisch geassocieerd met een databericht dat gebruikt kan worden:
 - i. ter identificatie van de ondertekenaar van het databericht; of
 - ii. als bewijs van goedkeuring van de ondertekenaar van informatie welke is opgenomen in het databericht;
- o. elektronische transactie: één of meer handelingen bij de verkoop of aankoop van goederen en diensten, die geleid worden door computer bemiddelende

- d. certificatedienstverlener: een rechtspersoon die elektronische certificaten uitgeeft en andere diensten verleent betreffende elektronische handtekeningen;
- e. computer bemiddelende netwerken: netwerken die opgezet worden door logische of fysieke aansluiting van meerdere informatiesystemen, behorend aan één of meerdere personen, gefaciliteerd door aanbieders van elektronische communicatie netwerken;
- f. consument: degene die een elektronische transactie met een aanbieder van goederen of diensten aangaat als de eindgebruiker;
- g. data: de inhoud van een databericht inclusief, maar niet beperkt tot tekst, beeldmateriaal of geluidsmateriaal dat een databericht vormt;
- h. databericht: elk document, correspondentie, memorandum, boek, plan, plattegrond, tekening, diagram, geïllustreerd blad of grafische werk, foto, audio- of video-opname, machine-leesbare symbolen, welke gegenereerd, verzonden, ontvangen of opgeslagen is door een elektronisch middel;
- i. e-commerce: alle vormen van het elektronisch aanbieden en aanprijzen van goederen, diensten door bedrijven en personen, waaronder reclame en direct-marketing, al dan niet gebruikmakend van het internet, vanuit of gericht op Suriname, direct of indirect, gericht op het tot stand brengen van overeenkomsten;
- j. elektronisch: digitale of immateriële vorm met de mogelijkheid tot creatie, opslag, transmissie of ontvangst door een elektronisch, magnetisch, draadloos, optisch, biometrisch of elke andere vergelijkbaar middel;
- k. elektronisch adres: iedere digitale of immateriële vorm die gecreëerd is of elk apparaat dat gebruikt wordt, met het doel om informatie langs elektronische weg te ontvangen of te verstrekken;
- l. elektronische agent: een programma of ander elektronisch of geautomatiseerd middel, geconfigureerd en ingeschakeld om databerichten te initiëren, te beantwoorden of te laten presteren, zonder enige beoordeling of interventie van een persoon;
- m. elektronisch identificatiemiddel: een materiele of immateriële eenheid, ontworpen voor de identificatie van de eigenaar van een elektronische handtekening of een online dienst;
- n. elektronische handtekening: informatie in elektronische vorm aangebracht of logisch geassocieerd met een databericht dat gebruikt kan worden:
 - i. ter identificatie van de ondertekenaar van het databericht; of
 - ii. als bewijs van goedkeuring van de ondertekenaar van informatie welke is opgenomen in het databericht;
- o. elektronische transactie: één of meer handelingen bij de verkoop of aankoop van goederen en diensten, die geleid worden door computer bemiddelende

- netwerken, waarbij de goederen en diensten kunnen worden besteld via zulke netwerken van systemen, maar waarbij de betaling en uiteindelijke levering van de goederen en diensten ook kunnen geschieden zonder het gebruik van zulke netwerken;
- p. elektronische vastlegging: informatie of databericht, gecreëerd, opgeslagen, gegenereerd, ontvangen of gecommuniceerd met behulp van een elektronisch middel;
 - q. encryptie: middels bepaalde technieken versleutelde elektronisch opgeslagen gegevens, met de bedoeling dat die gegevens slechts door bepaalde personen te ontcijferen zijn;
 - r. geadresseerde: degene die databerichten ontvangt, daarvan uitgesloten de intermediair of aanbieder van elektronische communicatienetwerken of – diensten;
 - s. informatie: data, codes, computer programma's, software en databases;
 - t. informatiesysteem: een apparaat of combinatie van apparaten, inclusief input en output apparaten, die geschikt zijn om gebruikt te worden in samenhang met externe bestanden die computer programma's bevatten welke elektronisch functies vervullen, namelijk instructies, input- en output data, logische, rekenkundig, dataopslag en ontvangst, communicatiebeheer enz.;
 - u. intermediair: degene die namens een ander databerichten verzendt, transporteert, ontvangt of andere diensten met betrekking tot die databerichten verleent;
 - v. onderneming: een organisatorisch verband, met of zonder rechtspersoonlijkheid, die zakelijk betrokken is;
 - w. ondertekenaar: degene die optreedt namens zichzelf of namens een andere persoon door een elektronische handtekening te plaatsen, al dan niet middels een handtekening-creërend apparaat;
 - x. persoonsgegevens: gegevens betreffende een bepaalde natuurlijke persoon of vertegenwoordiger van een rechtspersoon, daaronder begrepen gegevens met betrekking tot de identiteit, het adres, telefoonnummer, faxnummer en elektronische adres;
 - y. producten: onder producten worden mede begrepen goederen, diensten en werken bedoeld in deze wet;
 - z. vastlegging: de vastgelegde informatie die verzameld, gecreëerd of ontvangen is bij de initiatie, uitvoering of afronding van een activiteit en die bestaat uit voldoende inhoud, context en structuur om als bewijs te dienen van die activiteit of transactie;
 - aa. verzender: een persoon die voor zichzelf of namens iemand een databericht verzendt, genereert of opslaat, met uitzondering van een intermediair of

aanbieder van elektronische communicatie netwerken of – diensten, doch inclusief een elektronische agent.

Hoofdstuk 2

Elektronische transacties

Reikwijdte Artikel 2

1. Het bepaalde in de hoofdstukken 2, 3, 4, 5 en 6 is niet van toepassing op de in lid 2 genoemde gevallen, waarbij bij wettelijk voorschrift ten aanzien van de originele documenten een uitgeschreven handtekening vereist is.
2. De in lid 1 bedoelde gevallen betreffen:
 - a. het uitvoering geven aan of herroepen van een testament en/of
 - b. documenten met betrekking tot het verkrijgen van paspoorten.

Accreditatie Artikel 3

1. Bij staatsbesluit kan de Minister een accreditatie instantie aanwijzen of instellen.
2. De taken, bevoegdheden, procedures en financiële middelen van de accreditatie instantie worden nader bij staatsbesluit geregeld.

Vrijwillig gebruik van elektronische transacties Artikel 4

1. Degene die documenten, vastleggingen of informatie gebruikt, voorziet, accepteert of bewaart, is niet verplicht deze in elektronische vorm te gebruiken, voorzien, accepteren of bewaren.
2. Onverminderd het bepaalde in lid 1, kan de acceptatie van elke partij bij een elektronische transactie worden afgeleid uit het historisch gebruik betreffende het gebruikmaken, voorzien, accepteren of bewaren van documenten en vastleggingen van informatie in elektronische vorm.

Hoofdstuk 3

Vereisten voor juridische erkenning

Artikel 5

Aan informatie, bestanden in elektronische vorm of databerichten wordt juridische status toegekend in de volgende gevallen:

- a. indien de informatie, bestanden of databerichten zijn weergegeven of beschikbaar gemaakt in elektronische vorm; of
- b. indien de informatie, bestanden of databericht niet in elektronische vorm zijn opgeslagen, maar het wel de bedoeling is de informatie, bestanden of databericht in elektronische vorm op te slaan om hiernaar te kunnen verwijzen om juridisch erkend te kunnen worden.

Schriftelijke vaststelling

Artikel 6

Indien bij wettelijk voorschrift is vereist dat informatie, een vastlegging of databericht op schrift moet worden gesteld, is aan dat vereiste voldaan indien de informatie, de vastlegging of databericht wordt gepresenteerd in elektronische vorm welke gebruikt kan worden als mogelijke referentie.

Aflevering en verzending van informatie

Artikel 7

1. Aan het wettelijk vereiste van verzending of aflevering van informatie of vastlegging van een databericht is voldaan, indien de informatie, vastlegging of databericht is voorzien op elektronisch wijze.
2. Informatie, een vastlegging in elektronische vorm of een databericht worden geacht niet te zijn afgeleverd of verzonden, indien de informatie, vastlegging of databericht slechts beschikbaar en toegankelijk zijn, maar niet opgeslagen kunnen worden.

Specifieke niet-elektronische vorm

Artikel 8

1. Indien bij wettelijk voorschrift is vereist dat informatie, vastlegging of databericht in een specifieke, niet-elektronische vorm moet worden gepresenteerd, is aan die eis voldaan indien de informatie of vastlegging in elektronische vorm of het databericht:
 - a. in wezen dezelfde informatie bevat; en
 - b. toegankelijk is en bewaard kan worden voor referentie.

2. Waardepapieren kunnen elektronisch worden verwerkt conform de vereisten van een geautomatiseerd betaalsysteem, waarbij de elektronisch opgeslagen gegevens dezelfde juridische status hebben als de papieren documenten.

Originele vorm

Artikel 9

1. Indien bij wettelijk voorschrift is vereist dat informatie, vastlegging of databericht in een originele vorm moet worden gepresenteerd, wordt aan dat vereiste voldaan indien de informatie, vastlegging of databericht wordt gepresenteerd in een elektronische vorm, waarbij tevens vereist is dat:
 - a. een zekere mate van betrouwbaarheid moet bestaan met betrekking tot het behoud van de integriteit van de informatie, de vastlegging in elektronische vorm of het databericht, dat als informatie is gepresenteerd; en
 - b. de informatie of vastlegging in elektronische vorm of databericht toegankelijk is en bewaard kan worden voor referentie.
2. Voor de beoordeling van de integriteit van de informatie of vastlegging in elektronische vorm of databericht als bedoeld in lid 1, geldt als criterium de mate waarin bedoelde informatie of vastlegging in elektronische vorm of databericht geheel onveranderd is gebleven.
3. Ten aanzien van het gestelde in lid 2 worden de veranderingen als gevolg van de normale gang van zaken bij communicatie, opslag en weergave niet inbegrepen.
4. Bij de beoordeling van de betrouwbaarheid als bedoeld in lid 1 worden de omstandigheden meegenomen, inclusief het doel waarvoor de informatie of vastlegging in elektronische vorm of het databericht was gecreëerd.

Bewaring van informatie, databerichten of vastleggingen in elektronische vorm

Artikel 10

Indien bij wettelijk voorschrift is vereist dat bepaalde informatie, vastleggingen of databerichten moeten worden bewaard, wordt aan dat vereiste voldaan indien bewaring van de informatie, vastlegging of databericht in elektronische vorm plaatsvindt.

Artikel 11

Informatie of vastleggingen in elektronische vorm of databericht wordt geacht niet

bewaard te kunnen worden, indien degene die de informatie, vastlegging of databericht voorziet, verhindert dat het kan worden gereproduceerd door de ontvanger.

Kopieën
Artikel 12

Aan het wettelijk vereiste van gelijktijdige voorziening van één of meer kopieën van informatie, vastlegging of databericht aan een geadresseerde is voldaan, indien aan de geadresseerde een kopie in elektronische vorm wordt verstrekt.

Elektronisch getekende boodschap als origineel document
Artikel 13

Een kopie van een databericht dat een elektronische handtekening bevat, heeft dezelfde rechtskracht als een document, vastlegging of andere communicatie bevattende databericht, dat voorzien is van een niet-elektronische handtekening.

Toelaatbaarheid als bewijs van elektronische vastleggingen
Artikel 14

Informatie, vastlegging of een databericht in elektronische vorm is toelaatbaar als bewijs, ook indien het niet meer in elektronische vorm is.

Elektronische legalisatie
Artikel 15

Wanneer bij wet vereist wordt dat van een persoon elektronische bescheiden of een elektronische handtekening wordt gemaakt, erkend, gewaarmerkt, notarieel bekrachtigd of geverifieerd, is aan die eis voldaan indien de volgende zaken zijn vastgehecht aan of logisch geassocieerd zijn met de elektronische bescheiden:

- a. de elektronische handtekening van die persoon;
- b. een verklaring van die persoon betreffende de uitvoering van alle verplichtingen opgelegd door enige andere wet, inzake de rechtsgeldigheid van de elektronische bescheiden.

Hoofdstuk 4

Totstandkoming van overeenkomsten langs elektronische weg

Artikel 16

Een overeenkomst langs elektronische weg komt tot stand door:

- a. acceptatie van een aanbod betreffende een goed of een dienst welke van belang is voor de uitvoering of totstandkoming van de overeenkomst; en
- b. een transactie, waarbij de informatie, of een vastlegging van de onderhandeling of de totstandkoming van de overeenkomst als bedoeld onder a is vastgelegd en langs elektronische weg wordt uitgevoerd.

Elektronische uiting van aanbod of acceptatie

Artikel 17

Tenzij partijen anderszins zijn overeengekomen, kan een aanbod of de acceptatie hiervan of enige andere zaak die van belang is om de uitvoering of totstandkoming van een overeenkomst langs elektronische weg mogelijk te maken, uitgedrukt worden door middel van informatie, een databericht of een vastlegging in elektronische vorm.

Gebruik van elektronische agenten

Artikel 18

Een overeenkomst langs elektronische weg komt tot stand door interactie van een elektronische agent of een ander elektronisch middel, dat wordt gebruikt om een handeling te initiëren of deze te beantwoorden, zonder enige beoordeling of tussenkomst van een persoon.

Artikel 19

1. Een overeenkomst langs elektronische weg afgesloten of een transactie gepleegd in een elektronische omgeving door de interactie van een persoon en een elektronisch agent van een andere persoon is nietig, wanneer:
 - a. de eerst bedoelde persoon een materiële fout maakt in de informatie of databericht;
 - b. de elektronische agent van de andere persoon niet de gelegenheid geboden heeft om de fout te voorkomen of te corrigeren;
 - c. bij het constateren van de fout, de eerst bedoelde persoon de andere persoon op de hoogte stelt van de fout;
 - d. de andere persoon geen stappen heeft ondernomen om de fout te corrigeren; en

- e. de eerst bedoelde persoon van de andere persoon geen materieel voordeel heeft verkregen.
2. Het bepaalde in lid 1 is niet van toepassing op elektronische veilingen.

Toekenning van databerichten of vastleggingen

Artikel 20

Een databericht of vastlegging in elektronische vorm wordt toegekend aan een bepaalde persoon, indien dit het resultaat is van een handeling van die persoon of van een handeling van zijn agent of elektronische agent.

Verzending en ontvangst van databerichten

Artikel 21

Tenzij de verzender en geadresseerde anders zijn overeengekomen, is informatie in elektronische vorm of databericht verzonden:

- a. wanneer deze het informatiesysteem onder het beheer van de verzender, verlaat; of
- b. in het geval de verzender en de geadresseerde hetzelfde informatiesysteem gebruiken, wanneer de informatie in elektronische vorm of databericht beschikbaar wordt gemaakt voor ontvangst en verwerking door de geadresseerde.

Artikel 22

1. Tenzij de verzender en geadresseerde anders zijn overeengekomen, wordt informatie in elektronische vorm of een databericht geacht door een geadresseerde te zijn ontvangen wanneer deze ter beschikking wordt gesteld om ontvangen te worden indien:
 - a. het een informatiesysteem betreft aangewezen of gebruikt door de geadresseerde voor het ontvangen van informatie in elektronische vorm; of
 - b. de geadresseerde zich bewust wordt van de informatie in elektronische vorm of databericht in het informatiesysteem van de geadresseerde is en deze heeft opgehaald; of
 - c. indien de geadresseerde een dergelijk informatie systeem heeft aangewezen of gebruik maakt van een ander informatiesysteem waar de informatie in elektronische vorm of databerichten van het verzonden type is en deze wordt opgehaald en verwerkt door de geadresseerde.

2. Het bepaalde in lid 1 is van toepassing ongeacht het feit dat het informatiesysteem, welke het elektronisch adres ondersteunt, op een andere plaats is gevestigd dan waar de informatie in elektronische vorm of het databericht wordt geacht te zijn ontvangen volgens artikel 23.

Artikel 23

Tenzij de verzender en geadresseerde anders zijn overeengekomen, wordt een databericht geacht te zijn verzonden naar het zakelijke adres van de verzender en te zijn ontvangen op het zakelijke adres van de geadresseerde.

Zakelijk adres

Artikel 24

1. Een locatie wordt niet aangemerkt als een zakelijk adres slechts omdat die locatie de plaats is waar:
 - a. apparatuur en technologie die een informatiesysteem ondersteunen, gebruikt worden door een partij in relatie tot de vorming van een contract zijn gelegen; of
 - b. het informatiesysteem kan worden betreden door andere partijen.
2. Afhankelijk van het bepaalde in lid 1 en tenzij de verzender en geadresseerde van een databericht anders zijn overeenkomen, wordt het zakelijke adres van elk partij geacht te zijn:
 - a. het zakelijke adres dat het dichtst gerelateerd is aan de onderliggende elektronische transactie van een partij die meer dan één zakelijk adres heeft; of
 - b. het zakelijke hoofd adres van de verzender of geadresseerde van de communicatie, wanneer er geen onderliggende elektronische transactie is.
3. Uit het enkele feit dat een partij gebruik maakt van een domeinnaam of een e-mailadres dat verbonden is met een specifiek land, kan niet worden verondersteld dat het zakelijk adres is gelegen in dat land.

Woonadres

Artikel 25

Indien de verzender of geadresseerde van een databericht geen zakelijk adres heeft, is voor de vaststelling van de plaats van verzending en ontvangst van het databericht het woonadres van de verzender of geadresseerde van toepassing.

Hoofdstuk 5

Elektronische handtekening

Gebruik van elektronische handtekening

Artikel 26

Partijen bij een elektronische transactie kunnen overeenkomen om gebruik te maken van een bepaalde methode of vorm van een elektronische handtekening, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

Geldigheid van elektronische handtekening

Artikel 27

Voor zover bij wettelijk voorschrift een handtekening van een persoon is vereist, is bij een elektronische vastlegging of databericht aan dat vereiste voldaan door het gebruik van een elektronische handtekening.

Integriteit van elektronische handtekeningen

Artikel 28

1. Een elektronische handtekening voldoet aan de eisen van betrouwbaarheid en integriteit indien deze voldoet aan de volgende criteria:
 - a. de gebruikte authenticatie technologie koppelt op een unieke wijze de gebruiker aan de elektronische handtekening;
 - b. door de elektronische handtekening kan de gebruiker worden geïdentificeerd;
 - c. de elektronische handtekening is gecreëerd door gebruik te maken van een middel dat uitsluitend onder beheer is van de gebruiker;
 - d. de elektronische handtekening wordt gekoppeld aan de informatie waar het op betrekking heeft op een zodanige wijze dat elke opvolgende verandering in de informatie traceerbaar is;
 - e. andere bij staatsbesluit aangegeven criteria.
2. Van informatie of een vastlegging in elektronische vorm of een databericht getekend met een elektronische handtekening en die voldoet aan de in lid 1 genoemde criteria, wordt de inhoud geacht onveranderd te zijn op het moment van ondertekening.
3. De elektronische identificatiemiddelen die kunnen worden gebruikt voor het valideren van een elektronische handtekening, zullen bij staatsbesluit worden vastgesteld.

Elektronische handtekening geassocieerd met een geaccrediteerd elektronisch identificatiemiddel

Artikel 29

Een elektronische handtekening, geassocieerd met een elektronisch identificatiemiddel dat is uitgebracht door een geaccrediteerde certificatie dienstverlener, wordt geacht te voldoen aan de vereisten van betrouwbaarheid en integriteit als bedoeld in artikel 28.

Encryptie

Artikel 30

1. Het gebruik van encryptietechnieken is toegestaan, onder de voorwaarde dat de gebruiker op wettige wijze de beschikking over deze technieken heeft verkregen en deze niet gebruikt voor onwettige activiteiten.
2. Bij staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het gebruik van encryptietechnieken, met inbegrip van regels die beogen misbruik te voorkomen.

Pseudoniemen

Artikel 31

Een certificatie dienstverlener kan, op aangeven van een ondertekenaar, in het elektronisch identificatiemiddel een pseudoniem opnemen in plaats van de naam van ondertekenaar.

Hoofdstuk 6

Certificatie Dienstverleners

Registratie en accreditatie

Artikel 32

1. Onverminderd eisen met betrekking tot de vestiging en uitoefening van een bedrijf in Suriname mogen certificatie dienstverleners in Suriname hun diensten slechts aanbieden, indien zij als zodanig zijn erkend door de Accreditatie instantie.
2. De erkenning wordt verleend, indien voldaan wordt aan de eisen vastgesteld door de Accreditatie instantie.

3. Aan certificatie dienstverleners kunnen door de Accreditatie instantie nadere eisen gesteld worden.
4. Het is een ieder verboden een elektronisch identificatiemiddel uit te brengen aan de overheid, tenzij geregistreerd en geaccrediteerd als certificatie dienstverleners.

Aanvraag voor registratie en accreditatie

Artikel 33

1. De aanvraag voor registratie als een geaccrediteerde certificatie dienstverleners wordt ingediend bij de Accreditatie instantie. Door de Minister wordt in overleg met de Accreditatie instantie het daarbij te betalen bedrag vastgesteld.
2. Bij de aanvraag dienen de volgende bescheiden en informatie te worden gevoegd:
 - a. de naam en het zakelijke adres van de aanvrager, en
 - b. het bewijs van eventuele accreditatie als certificatie dienstverleners.
3. In geval de aanvrager reeds beschikt over een geldige accreditatie als certificatie dienstverlener, worden bij de aanvraag de volgende bescheiden en informatie gevoegd:
 - a. de naam en adres van de Accreditatie instantie;
 - b. de termijn van de geldigheid van de accreditatie en
 - c. alle andere door de Minister of door de Accreditatie instantie nader aan te geven informatie, die van belang is voor het kunnen verstrekken van de accreditatie.
4. Indien de aanvrager bij de aanvraag geen geldige accreditatie heeft, wordt hij onderworpen aan een controle van zijn activiteiten en systemen om vast te stellen dat voldaan is aan de eisen bedoeld in artikel 34 alsmede aan andere door de Minister vast te stellen eisen.
5. Indien de Accreditatie instantie vaststelt dat de aanvrager heeft voldaan aan de vereisten voor accreditatie, wordt door de Accreditatie instantie, accreditatie verleend en vindt registratie plaats bij desbetreffende instantie. Aan de aanvrager wordt door de Accreditatie instantie van dit besluit mededeling gedaan.
6. De Minister kan nadere regels vaststellen met betrekking tot de registratie en accreditatie.

Vereisten voor het uitbrengen van gekwalificeerde elektronische identificatiemiddelen

Artikel 34

Een certificatie dienstverlener die gekwalificeerde elektronische identificatiemiddelen uitbrengt dient:

- a. werknemers in dienst te hebben met expertise en ervaring die nodig zijn voor de uitoefening van de aan een certificatie dienstverlener verbonden activiteiten, met name met betrekking tot het beheer, de gebruikte technologie, de elektronische authenticatie en beveiligingsprocedures;
- b. bestuurlijke en beheerprocedures te verrichten conform de erkende standaarden;
- c. gebruik te maken van betrouwbare systemen en producten die zijn beveiligd tegen modificatie en die technische encryptiebeveiliging veilig stellen;
- d. over voldoende financiële middelen te beschikken, om activiteiten te verrichten in overeenstemming met de vereisten en elke andere voorzieningen zoals in deze wet vermeld en het aansprakelijkheidsrisico draagt voor eventuele schade;
- e. veilige procedures te hebben om de identiteit van de ondertekenaars te verifiëren aan wie gekwalificeerde elektronische identificatiemiddelen zijn uitgebracht;
- f. een stipt en veilig systeem voor registratie en eventueel een systeem voor onmiddellijke herroeping van een gekwalificeerd elektronisch identificatiemiddel te onderhouden;
- g. maatregelen te nemen tegen vervalsing van een gekwalificeerd elektronisch identificatiemiddel en waar van toepassing, die volledige confidentialiteit garanderen gedurende het proces dat de handtekening data wordt gecreëerd;
- h. te voldoen aan het bepaalde in artikel 58.

Toekenning van registratie Artikel 35

1. Indien de Accreditatie instantie akkoord gaat met een voorafgaande accreditatie van de aanvrager en deze voldoet aan de vereisten van artikel 34, vindt de registratie van de aanvrager door de Accreditatie instantie plaats.
2. Indien de aanvrager geen voorafgaande accreditatie heeft, maar wel voldoet aan de vereisten bedoeld in de artikelen 33 en 34, vindt registratie van de aanvrager door de Accreditatie instantie plaats.
3. Van het besluit bedoeld in de leden 1 en 2, wordt door de Accreditatie instantie mededeling gedaan aan de aanvrager.

Erkenning van gekwalificeerde externe Elektronische Identificatiemiddelen Artikel 36

Door de Elektronische Accreditatie instantie kunnen elektronische identificatiemiddelen of categorieën van elektronische identificatiemiddelen, uitgebracht door geaccrediteerde certificatie dienstverleners die buiten Suriname zijn gevestigd, erkend worden als gekwalificeerde elektronische identificatiemiddelen.

Register van certificatie dienstverleners

Artikel 37

1. Door de Accreditatie instantie wordt een register bijgehouden van geaccrediteerde certificatie dienstverleners.
2. Het register is openbaar en een ieder kan inzage hebben in het register.

Notificatie van naleving wettelijke vereisten

Artikel 38

1. Een geregistreerde certificatie dienstverlener doet jaarlijks aan de Accreditatie instantie verslag omtrent de naleving van de vereisten bedoeld in artikel 34.
2. Met betrekking tot het bepaalde in lid 1 worden door de Minister nadere regels vastgesteld.

Controle door de aangewezen instantie

Artikel 39

1. De aangewezen Accreditatie instantie is bevoegd toezicht uit te oefenen op de naleving van de wettelijke vereisten voor certificatie dienstverleners.
2. Bij de uitoefening van het in lid 1 bedoelde toezicht, kan de aangewezen Accreditatie instantie deskundigen inzetten.
3. Door de Minister worden nadere regels vastgesteld met betrekking tot de in dit artikel bedoelde toezicht.

Verantwoordelijkheid om mee te werken aan de controle

Artikel 40

1. Een certificatie dienstverlener is, in verband met de uitoefening van toezicht door de Accreditatie instantie, verplicht daarbij alle medewerking en assistentie aan deze instantie te verlenen.
2. Door de certificatie dienstverlener worden aan de Accreditatie instantie de gevraagde documenten en informatie beschikbaar gesteld.

Artikel 41

1. Indien een certificatie dienstverlener niet of niet langer voldoet aan de vereisten ingevolge artikel 34, is de Accreditatie instantie bevoegd:
 - a. de aan de certificatie dienstverlener verleende accreditatie in te trekken en de registratie in het in artikel 37 bedoelde register door te halen;
 - b. tot het doen beëindigen van bepaalde, dan wel alle door de certificatie dienstverlener verrichte activiteiten, daarbij inbegrepen het stopzetten van het uitbrengen van elektronische identificatiemiddelen; of
 - c. tot het treffen van alle nodige maatregelen die kunnen bewerkstelligen dat de certificatie dienstverlener alsnog in overeenstemming handelt met de vereisten zoals vastgelegd in artikel 34.
2. De certificatie dienstverlener is de kosten in verband met de toepassing van het bepaalde in lid 1 aan de Accreditatie instantie verschuldigd. De certificatie dienstverlener is eveneens schadevergoeding verschuldigd aan de gebruikers van de diensten van de certificatie dienstverlener die als gevolg van de toepassing van lid 1 schade hebben geleden.
3. Een besluit van de Accreditatie instantie als bedoeld in lid 1 onder a en b, wordt gepubliceerd in het Advertentieblad van de Republiek Suriname en eventueel ook op een andere door de Accreditatie instantie vast te stellen wijze.

Aanvullende verantwoordelijkheden van een Certificatie dienstverlener Artikel 42

Een Elektronische Authenticatie Dienstverlener zal een actueel bestand bijhouden van houders van elektronische identificatiemiddelen, dat het mogelijk maakt om na te gaan:

- a. wanneer een gekwalificeerd elektronisch identificatiemiddel is ingetrokken;
- b. wat de geldigheidsperiode van het gekwalificeerde elektronisch identificatiemiddel is; of
- c. als het gekwalificeerd elektronisch identificatiemiddel beperkingen bevat met betrekking tot de reikwijdte van de waarde in relatie tot de elektronische transacties voor welke de handtekening kan worden gebruikt, en tevens een onmiddellijke herroeping van de dienst aanbieden.

Onmiddellijke herroeping op verzoek Artikel 43

1. Een elektronisch identificatiemiddel wordt door de certificatie dienstverlener die deze heeft uitgebracht onmiddellijk ingetrokken, op verzoek van een ondertekenaar of indien de gegeven omstandigheden zulks rechtvaardigen.
2. Een certificatie dienstverlener garandeert dat de datum en tijd van de intrekking van een elektronisch identificatiemiddel exact kan worden bepaald.

Aansprakelijkheid van de certificatie dienstverlener Artikel 44

1. Een certificatie dienstverlener is aansprakelijk voor schade die gebruikers van een door hem uitgebracht elektronisch identificatiemiddel ondervinden, omdat:
 - a. hij niet heeft voldaan aan het gestelde in de artikelen 27, 28 en 34;
 - b. het gekwalificeerd elektronisch identificatiemiddel, na verstrekking, foutieve informatie bevat;
 - c. de intrekking van het elektronisch identificatiemiddel niet werd geregistreerd.
2. Een Certificatie dienstverlener is voorts aansprakelijk voor schade die voortvloeit uit het gebruik van een elektronisch identificatiemiddel door garantstelling van een elektronisch identificatiemiddel van een andere dienstverlener.

Certificaten Artikel 45

Door certificatedienstverleners uit te geven certificaten bevatten de navolgende gegevens:

- a. de identificatie en het land van vestiging van de uitgever;
- b. de naam van de ondertekenaar of een als zodanig geïdentificeerd pseudoniem;
- c. ruimte voor een specifiek attribuut van de ondertekenaar, dat indien nodig afhankelijk van het doel van het certificaat, kan worden vermeld;
- d. gegevens voor het verifiëren van de handtekening die overeenstemmen met de gegevens voor het aanmaken van de handtekening die onder controle van de houder staan;
- e. het begin en einde van de geldigheidsduur van het certificaat;
- f. de identiteitscode van het certificaat;
- g. de elektronische handtekening van de uitgever;
- h. voor zover van toepassing, beperkingen betreffende het gebruik van het certificaat, waaronder mogelijke begrenzing van de waarde die is gemoeid met de overeenkomsten waarvoor het certificaat kan worden gebruikt.

Hoofdstuk 7

Intermediairs en aanbieders van elektronische communicatienetwerken- en -diensten

Aansprakelijkheid Artikel 46

Een intermediair of aanbieder van elektronische communicatie netwerken of – diensten, die enkel voorziet in een transmissielijn voor databerichten, vastleggingen of informatie in elektronische vorm is niet aansprakelijk voor de inhoud van bedoelde databerichten, vastleggingen of informatie, indien de intermediair of aanbieder van elektronische communicatie netwerken of – diensten, geen feitelijke kennis heeft ten aanzien van het materiaal op het netwerk, onverminderd het bepaalde in artikel 47.

Artikel 47

1. Indien een intermediair of aanbieder van elektronische communicatienetwerken of – diensten, feitelijke kennis heeft verkregen van informatie in een databericht of een elektronische vastlegging die aanleiding kan zijn tot een civielrechtelijke of strafrechtelijke aansprakelijkheid, dient deze, zo spoedig mogelijk na de kennisneming daarvan:
 - de betreffende informatie te verwijderen;
 - elk informatiesysteem in zijn beheer, veilig te stellen;
 - in geval van strafrechtelijke aansprakelijkheid het Openbaar Ministerie op de hoogte te stellen van de relevante feiten en van de identiteit van de persoon voor wie de intermediair of aanbieder van elektronische communicatie netwerken of – diensten levert met betrekking tot de informatie, zoals de identiteit van die persoon die bekend is bij de intermediair of aanbieder van elektronische communicatie netwerken of – diensten.
2. Een intermediair of aanbieder van elektronische communicatienetwerken of – diensten, is voor handelingen die hij bij het uitoefenen van de bevoegdheden krachtens dit artikel, in goed vertrouwen verricht, niet aansprakelijk – op grond van overeenkomst, onrechtmatige daad, onder de wet of anderszins – jegens derden, inclusief degene namens wie hij, diensten verleent met betrekking tot informatie in een databericht of een elektronische vastlegging.
3. Een ieder die opzettelijk doorgeeft aan een intermediair of aanbieder van elektronische communicatienetwerken of – diensten, dat de informatie in een

databericht of elektronische vastlegging zoals bedoeld in lid 1 correct is, terwijl dit in strijd is met de waarheid, begaat een overtreding en is aansprakelijk voor schade, indien door zijn toedoen de informatie onterecht wordt verwijderd.

Gedragscodes en dienstverleningstandaarden

Artikel 48

1. Door de Minister kunnen, ter uitvoering van deze wet, gedragscodes en standaarden voor intermediairs en aanbieders van elektronische communicatienetwerken of – diensten, worden vastgesteld.
2. Intermediairs en aanbieders van elektronische communicatienetwerken of – diensten, zijn verplicht te voldoen aan de in lid 1 bedoelde gedragscodes en standaarden.

Hoofdstuk 8

Elektronische dienstverlening door de overheid

Algemene volmacht

Artikel 49

1. Onverminderd het bepaalde in wettelijke regelingen, zijn bestuursorganen bevoegd om daaruit voortvloeiende functies elektronisch uit te oefenen. Hiertoe behoren onder meer:
 - a. archivering of verkrijging van documenten of informatie in welke vorm dan ook;
 - b. creëren of bewaren van documenten;
 - c. bewaring van documenten, vastleggingen of informatie in de originele vorm; of
 - d. verstrekking van vergunningen, licenties of goedkeuringen.
2. Ingeval het in lid 1 bedoelde orgaan haar werkzaamheden op elektronische wijze uitoefent, worden door haar aangegeven:
 - a. de wijze waarop de documenten, vastleggingen of informatie in elektronische vorm zullen worden gearchiveerd, gecreëerd, bewaard, uitgebracht of geleverd, alsmede het formaat daarvan;
 - b. de wijze waarop de handtekening in elektronische vorm wordt toegevoegd aan de documenten, vastlegging of informatie, de format daarvan, alsmede de door de Certificatie dienstverlener gebruikte identiteit en criteria;

- c. de beheerprocessen en procedures die nodig zijn ter garandering van de integriteit, veiligheid en vertrouwelijkheid van documenten, vastlegging of informatie in elektronische vorm; en
- d. alle andere vereiste attributen voor documenten, vastlegging van informatie in elektronische vorm die gangbaar en gespecificeerd zijn voor gerelateerde papieren documenten.

Documenten voor inspectie

Artikel 50

In geval ingevolge enige wettelijke regeling ten behoeve van het toezicht daarvan documenten, vastleggingen of informatie beschikbaar moeten worden gesteld, kan aan dit vereiste worden voldaan door deze documenten, vastleggingen of informatie in elektronische vorm beschikbaar te stellen.

Uniek elektronisch adres

Artikel 51

1. De verstrekking en ontvangst van elektronische informatie tussen overheid en burger geschiedt door middel van het uniek elektronisch adres.
2. Elke ingezetene ontvangt van de overheid een uniek elektronisch adres.
3. De ingezetene die geen elektronisch adres wenst te gebruiken, maakt dit schriftelijk kenbaar aan de overheid onder opgave van zijn woon- of zakelijk adres.
4. Indien de ingezetene alsnog van het elektronisch adres gebruik wenst te maken, dient deze hiertoe een schriftelijk verzoek in bij de overheid, die binnen één dag na ontvangst van het verzoekschrift aan de ingezetene het uniek elektronisch adres ter beschikking stelt.
5. Bij of krachtens staatsbesluit worden nadere regels gesteld met betrekking tot de uitvoering van het uniek elektronisch adres.

Hoofdstuk 9

E-commerce en consumentenbescherming

Artikel 52

1. E-commerce dient steeds als zodanig herkenbaar te zijn.
2. De natuurlijke persoon of de rechtspersoon namens wie e-commerce plaatsvindt, moet in dat kader duidelijk identificeerbaar zijn.

3. Wanneer de aanbieder van e-commerce gebruik maakt van wedstrijden en spelen, moeten deze als zodanig herkenbaar zijn, terwijl de deelnemingsvoorwaarden gemakkelijk te vervullen moeten zijn en nauwkeurig en ondubbelzinnig moeten worden voorgesteld.

Artikel 53

Bij staatsbesluit kunnen:

- a. categorieën van e-commerce activiteiten worden aangewezen die zijn verboden;
- b. categorieën van personen worden aangewezen tot wie het verboden is e-commerce te richten;
- c. in het kader van e-commerce activiteiten verplichte mededelingen worden voorgeschreven;
- d. nadere regels worden gesteld ten aanzien van de inhoud en aard van de e-commerce activiteiten, de aard of omvang van elektronische handel en de doelgroep.

Artikel 54

1. Ongevraagde e-commerce activiteiten dienen steeds duidelijk en ondubbelzinnig als zodanig herkenbaar te zijn.
2. De ontvanger van ongevraagde e-commerce activiteiten wordt bij iedere zodanige uiting een goed herkenbare en eenvoudige mogelijkheid gegeven om bezwaar te maken tegen nieuwe uitingen. Is een zodanig bezwaar eenmaal te kennen gegeven, dan is het versturen van ongevraagde e-commerce activiteiten naar deze ontvanger verboden.

Artikel 55

1. De aanbieder van e-commerce is gehouden bij zijn e-commerce activiteiten ten minste de volgende gegevens volledig en duidelijk te vermelden:
 - a. de naam, plaats van vestiging en het adres van de aanbieder van e-commerce;
 - b. de gegevens die een snel contact en een rechtstreekse en effectieve communicatie met de aanbieder van e-commerce mogelijk maken, met inbegrip van diens elektronisch postadres;
 - c. waar en wanneer de aanbieder van e-commerce in het handelsregister is ingeschreven, met inbegrip van het inschrijvingsnummer, dan wel waar en wanneer de aanbieder van e-commerce op andere wijze staat geregistreerd, tenzij daarvan geen sprake is;

- d. de verschillende te volgen etappes om tot een overeenkomst via internet te komen;
 - e. een nauwkeurige en ondubbelzinnige aanduiding van het product of de dienst, de prijs, provisie of andersoortige vergoedingen en kosten;
 - f. de wijze van betalen en van de levering of uitvoering;
 - g. de van toepassing zijnde voorwaarden waaronder, voor zover van toepassing, onder meer zijn begrepen een aanduiding van de regio waarvoor het aanbod geldt, de herroepelijkheid of onherroepelijkheid van het aanbod en de duur daarvan, de leveringstijd, de eventuele bijkomende kosten, met inbegrip van transportkosten en verzekeringspremies;
 - h. de overige rechten en verplichtingen van partijen, met inbegrip van opzeggings- en andere beëindigingsmogelijkheden, alsmede
 - i. het toepasselijke recht en de wijze van geschillenbeslechting.
2. Wanneer dit in redelijkheid nodig is voor de uitvoering en afwikkeling van een overeenkomst via internet vermeldt de aanbieder van e-commerce voorts de naam, plaats van vestiging en het adres van zijn vertegenwoordigers in het land waar de wederpartij woont of gevestigd is.
 3. De aanbieder van e-commerce die een beroep uitoefent dat in zijn land van vestiging, en in het land waarin hij regelmatig zijn diensten verleent, door of vanwege de overheid of een semi-publiekrechtelijk lichaam, met inbegrip van een orde van beroep of soortgelijke instelling, is gereguleerd, is voorts gehouden om informatie te verstrekken bij wie en sinds wanneer hij staat ingeschreven, alsmede een correcte omschrijving van zijn beroep en van relevante van toepassing zijnde beroepsregels, met inbegrip van een bestaande klachtprocedure.
 4. Bij of krachtens staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld ter zake van het verstrekken informatie en kunnen categorieën van beroepsbeoefenaren geheel of gedeeltelijk van de in lid 3 bedoelde verplichting worden ontheven.
 5. Wanneer de aanbieder van e-commerce zich bedient van aanbiedingen, waaronder onder meer kortingen, premies en geschenken worden begrepen, dan moeten deze als zodanig herkenbaar zijn, terwijl de voorwaarden om van deze aanbiedingen gebruik te maken, gemakkelijk te vervullen moeten zijn en nauwkeurig en ondubbelzinnig moeten worden voorgesteld.

Artikel 56

1. Persoonsgegevens die door een aanbieder van e-commerce worden verkregen, mogen slechts worden verwerkt voor zover:
 - a. dit is gerechtvaardigd in het kader van de normale bedrijfsvoering;
 - b. dit voor de betrokkene duidelijk is;

- c. de gegevens ter zake dienend en niet bovenmatig zijn voor het tot stand komen van overeenkomsten via elektronische weg;
 - d. de gegevens juist, volledig en op rechtmatige wijze verkregen zijn, en
 - e. de verwerking rechtmatig plaatsvindt.
2. Het is verboden persoonsgegevens zonder uitdrukkelijke instemming van de betrokkene aan derden te verstrekken, tenzij dat geschiedt op grond van een wettelijke verplichting.
 3. Persoonsgegevens waarvan de opslag via elektronische weg niet meer nodig is, met het oog op bestaande of toekomstige overeenkomsten, worden geanonimiseerd of vernietigd.
 4. Bij staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld die de opslag, verwerking, het doorgeven, het anonimiseren, de vernietiging van persoonsgegevens of de inzage door de betrokkene betreffen.

Artikel 57

1. De informatie die een aanbieder van e-commerce ontvangt en waarvan hij weet of redelijkerwijs kan weten dat deze als vertrouwelijk behandeld dient te worden, zal als zodanig worden behandeld.
2. Voor zover nodig en mogelijk zal een aanbieder van e-commerce of dienstenaanbieder duidelijk en ondubbelzinnig kenbaar maken wanneer aan het versturen van informatie met behulp van door hem gebruikte of ter beschikking gestelde elektronische technieken bijzondere risico's voor het handhaven van de vertrouwelijkheid verbonden zijn.
3. Bij staatsbesluit kunnen nadere regels worden gesteld met betrekking tot het waarborgen van de vertrouwelijkheid van de informatie als bedoeld in lid 1.

Minimuminformatie over elektronische identificatiemiddelen

Artikel 58

Voordat een elektronisch overeenkomst tot stand wordt gebracht waarvoor een gekwalificeerd elektronisch identificatiemiddel vereist is, wordt door de certificatie dienstverlener aan de wederpartij die vraagt om het elektronisch identificatiemiddel het volgende schriftelijk meegedeeld:

- a. de voorwaarden en condities met betrekking tot het gebruik van het elektronisch identificatiemiddel, inclusief eventuele beperkingen op de reikwijdte van de bedragen;
- b. elke vereiste met betrekking tot opslag en bescherming van de handtekening creërende data door de ondertekenaar;

- c. de kosten voor het verkrijgen en gebruiken van het elektronisch identificatiemiddel of gebruik van de andere diensten van de certificatie dienstverlener;
- d. of de Certificatie dienstverlener is geaccrediteerd; en
- e. wat de procedure voor klachtenafhandeling is.

Aansprakelijkheid van de dienstenaanbieder van e-commerce
Artikel 59

1. Een dienstenaanbieder van e-commerce is niet aansprakelijk voor de inhoud van e-commerce of andere informatie die door zijn tussenkomst via elektronische weg wordt verzonden of opgeslagen, wanneer hij:
 - a. niet degene is van wie de informatie afkomstig is;
 - b. de ontvanger van de informatie niet heeft geselecteerd;
 - c. de doorgegeven informatie niet heeft geselecteerd noch gewijzigd;
 - d. niet daadwerkelijk kennis ervan heeft dat de informatie onwettig is of onwettige activiteiten betreft, en
 - e. geen verbod overtreedt door zijn diensten aan te bieden.
2. Een dienstenaanbieder van e-commerce is gehouden om informatie te verwijderen of de toegang daartoe onmogelijk te maken, zodra hem door of namens de Minister de verwijdering van de informatie is gelast of de toegang daartoe is verboden, alsmede wanneer het hem duidelijk moet zijn dat deze informatie onwettig is of onwettige activiteiten betreft.
3. De Minister kan de in lid 2 bedoelde verwijdering slechts gelasten en de toegang slechts verbieden, wanneer de informatie onwettig is of onwettige activiteiten betreft, of in strijd is met de openbare orde en goede zeden, dan wel wanneer het algemeen belang of de veiligheid van Suriname dat vordert.

Recht op beëindiging
Artikel 60

Een consument die niet is voorzien van de informatie als bedoeld in de artikelen 55 en 58 heeft het recht op beëindiging van de overeenkomst binnen dertig kalenderdagen, behoudens dat de consument geen enkel materieel voordeel heeft ontvangen als gevolg van de transactie.

Hoofdstuk 10
Buitengerechtelijke geschillenbeslechting

Artikel 61

1. Bij staatsbesluit kan een college voor buitengerechtelijke beslechting van geschillen in het leven worden geroepen of worden aangewezen, onder daarin te bepalen regels, voorwaarden en procedures, met inbegrip van beslechting met behulp van daartoe geëigende elektronische technieken.
2. Partijen kunnen zich voor de beslechting van hun geschillen onderwerpen aan het college, bedoeld in lid 1, wanneer deze geschillen betrekking hebben op elektronische transacties, e-commerce, aansprakelijkheid van de dienstenaanbieder, bescherming van de vertrouwelijkheid en privacy, alsmede certificaten en certificaatdienstverleners.
3. Bij staatsbesluit kunnen ook andere categorieën van geschillen worden aangewezen, waarvan de beslechting aan het in lid 1 bedoeld college kunnen worden voorgelegd.

Hoofdstuk 11 **Administratieve sancties**

Last onder bestuursdwang of dwangsom

Artikel 62

1. De Minister is bevoegd om in geval van een overtreding van hetgeen wat bij of krachtens deze wet is bepaald, aan de betrokkene een bestuurlijke sanctie op te leggen, bestaande uit een herstelsanctie in de vorm van een last onder bestuursdwang of een last onder dwangsom.
2. De Minister heeft de bevoegdheid een dwangbevel uit te vaardigen ten einde de krachtens deze wet verschuldigde geldsommen in te vorderen.

Artikel 63

1. De Minister kan op verzoek van de overtreder de last opheffen, de looptijd ervan opschorten voor een bepaalde termijn of de dwangsom verminderen ingeval van blijvende of tijdelijke gehele of gedeeltelijke onmogelijkheid voor de overtreder om aan zijn verplichtingen te voldoen.
2. De Minister kan op verzoek van de overtreder de last opheffen indien de beschikking een jaar van kracht is geweest zonder dat de dwangsom is verbeurd.

Bezwaar en beroep

Artikel 64

1. Degene die rechtsreeks in zijn belang wordt getroffen door een krachtens deze wet genomen besluit van een bestuursorgaan, dat geen algemeen verbindende regel bevat, kan daartegen bezwaar maken bij het bestuursorgaan die besluit heeft genomen.
2. Het maken van bezwaar geschiedt door het indienen van een bezwaarschrift bij het bestuursorgaan dat het besluit heeft genomen.
3. Degene die zich niet kan verenigen met de beslissing op het bezwaar kan daartegen administratief beroep instellen bij de minister. Het instellen van administratief beroep geschiedt door het indienen van een beroepschrift.
4. Een belanghebbende of een bestuursorgaan kan beroep instellen bij een bestuursrechter ter zake van een beslissing in administratief beroep of bij ontbreken daarvan bij het Hof van Justitie.

Hoofdstuk 12 Verbods- en strafbepalingen

Verbodsbepalingen Artikel 65

1. Het is verboden informatie die ingevolge deze wet vereist is, te verschaffen terwijl er ernstige redenen is om te vermoeden dat deze vals of misleidend is.
2. Het is verboden informatie die ingevolge deze wet vereist is, te verschaffen aan een consument of een gebruiker van een elektronisch identificatiemiddel, terwijl hij weet of ernstige redenen heeft om te vermoeden dat deze vals of misleidend is.

Artikel 66

Het is verboden om opzettelijk valse of misleidende verklaringen af te leggen, zowel mondeling als schriftelijk, aan personen die ingevolge deze wet belast zijn met controle of hen te belemmeren in de uitoefening van hun taken en bevoegdheden.

Strafbepalingen Artikel 67

1. Opzettelijke overtreding van het in de artikelen 52, 54 lid 2, 56 lid 2, 65 en 66 of krachtens artikel 53 sub a en b gestelde verbod, wordt gestraft met, hetzij een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren en een geldboete van ten hoogste SRD. 500.000,--, hetzij met een van beide straffen.
2. Niet opzettelijke overtreding van het in de artikelen de artikelen 52, 54 lid 2, 56 lid 2, 65 en 66 of krachtens artikel 53 sub a en b gestelde verbod, wordt gestraft met, hetzij een hechtenis van ten hoogste zes maanden en een geldboete van ten hoogste SRD. 300.000,-- hetzij met een van beide straffen.
3. Handelen in strijd met de bij of krachtens de artikelen 30 lid 2, 53 sub c, d en e, 55 leden 1, 3 en 4, 56 lid 3 en 4, 57, 59 lid 2 en 70 lid 3 gestelde voorschriften of de krachtens artikel 74 gegeven aanwijzingen, wordt gestraft met hetzij een hechtenis van ten hoogste zes maanden of een geldboete van ten hoogste SRD. 200.000,--, hetzij met een van beide straffen.

Artikel 68

1. Degene die opzettelijk de bij artikel 73 opgelegde geheimhoudingsplicht schendt, wordt gestraft met hetzij een gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of met een geldboete van ten hoogste SRD. 500.000,--, hetzij met een van beide straffen.
2. Degene aan wiens schuld schending van de geheimhoudingsplicht is te wijten, wordt gestraft met hetzij een hechtenis van ten hoogste zes maanden en met een geldboete van ten hoogste SRD. 200.000,--, hetzij met een van beide straffen.
3. Geen vervolging wordt ingesteld dan op klacht van degene te wiens aanzien de geheimhouding is geschonden.

Artikel 69

Feiten strafbaar gesteld in de artikelen 67 leden 1 en 2 en 68 lid 1 zijn misdrijven en feiten strafbaar gesteld in de artikelen 67 lid 3 en artikel 68 lid 2 zijn overtredingen.

Hoofdstuk 13 Toezicht en opsporing

Toezicht
Artikel 70

1. Met het toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde zijn belast de daartoe door de Minister bij beschikking aangewezen ambtenaren of personen. Een zodanige aanwijzing wordt bekendgemaakt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.
2. De krachtens lid 1 aangewezen personen zijn, uitsluitend voor zover dat voor de vervulling van hun taak redelijkerwijze noodzakelijk is, bevoegd:
 - a. alle inlichtingen te vragen;
 - b. inzage te verlangen van alle boeken, bescheiden en andere informatiedragers en daarvan afschrift te nemen of deze daartoe tijdelijk mee te nemen;
 - c. goederen aan opname en onderzoek te onderwerpen, deze daartoe tijdelijk mee te nemen en daarvan monsters te nemen;
 - d. alle plaatsen met uitzondering van woningen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner te betreden met een bevel van de Procureur-Generaal, eventueel vergezeld van door hen aangewezen personen;
 - e. woningen of tot woning bestemde gedeelten van vaartuigen zonder de uitdrukkelijke toestemming van de bewoner binnen te treden, maar wel met een bevel van de Procureur-Generaal.
3. Zo nodig, wordt de toegang tot een plaats als bedoeld in lid 2, onderdeel d, verschaft met behulp van de sterke arm.
4. Op het binnentreden van woningen of van tot woning bestemde gedeelten van vaartuigen als bedoeld in lid 2, onderdeel e, is de vijfde afdeling van Titel IV van het Wetboek van Strafvordering van overeenkomstige toepassing.
5. Een ieder is verplicht aan de toezichthouder alle medewerking te verlenen die op grond van lid 2 wordt gevorderd.
6. Zij die uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift verplicht zijn tot geheimhouding, kunnen het verlenen van medewerking weigeren, voor zover dit uit hun geheimhoudingsplicht voortvloeit.

Artikel 71

1. Bij de uitoefening van hun taak dragen de toezichthouders een door de Minister te verstrekken legitimatiebewijs bij zich.
2. Desgevraagd tonen zij hun legitimatiebewijs aanstonds.
3. Het legitimatiebewijs bevat een foto van de toezichthouder en vermeldt in ieder geval diens naam en hoedanigheid.
4. Bij staatsbesluit kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de wijze van taakuitoefening van de toezichthouders.

Opsporing

Artikel 72

1. Met de opsporing van de in deze wet strafbaar gestelde feiten zijn, naast de in het Wetboek van Strafvordering bedoelde opsporingsambtenaren, belast de daartoe door de minister van Justitie en Politie in overleg met de Minister bij beschikking aangewezen personen. Een zodanige aanwijzing wordt bekendgemaakt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname.
2. Bij staatsbesluit kunnen regels worden vastgesteld omtrent de vereisten waaraan de ingevolge lid 1 aangewezen personen dienen te voldoen.

Geheimhouding

Artikel 73

Een ieder die betrokken is bij de uitvoering van deze wet en daarbij de beschikking krijgt over gegevens waarvan hij het vertrouwelijke karakter kent of redelijkerwijs moet vermoeden en voor wie niet reeds uit hoofde van ambt, beroep of wettelijk voorschrift ter zake van die gegevens een geheimhoudingsplicht geldt, is verplicht tot geheimhouding daarvan behoudens voor enig wettelijk voorschrift hem tot bekendmaking verplicht of uit zijn taak bij de uitvoering van deze wet de noodzaak tot bekendmaking voortvloeit.

Aanwijzingen

Artikel 74

De Minister kan, wanneer de uitvoering van deze wet en de daarop berustende bepalingen dat vordert, bij beschikking een of meer aanwijzingen geven.

Slotbepaling

Artikel 75

1. Deze wet wordt aangehaald als: Wet Elektronisch Handelsverkeer.
2. Zij wordt in het Advertentieblad van de Republiek Suriname afgekondigd
3. Zij treedt in werking op een door de President te bepalen tijdstip.
4. De Minister van Handel en Industrie is belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de2016

DESIRÉ D. BOUTERSE

WET van
houdende regels inzake
elektronisch handelsverkeer.
(Wet Elektronisch Handelsverkeer)

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ALGEMENE TOELICHTING

1. *De noodzaak en doelstellingen van dit wetsontwerp*

Dit wetsontwerp strekt ertoe regels vast te stellen voor het verkeer langs elektronische weg. Elektronische transacties (als samenvattend begrip) betreft niet alleen handel via internet, maar in het algemeen alle zakelijke handelingen via internet. De zakelijke handelingen kunnen betreffen transacties binnen de overheid, tussen overheid, bedrijven en consumenten over en weer.

Met e-commerce hangen bijzondere aspecten samen. Zo heeft e-commerce in de regel een grensoverschrijdend karakter en raakt daarom meerdere jurisdicties. Er is sprake van communicatie, kennis, diensten en informatie in immateriële vorm: deze worden niet in een tastbare vorm neergelegd. Bij digitale vastlegging is informatie niet meer gebonden aan een bepaalde fysieke drager of plaats. Digitaal vastgelegde informatie is bovendien onuitputtelijk, in die zin, dat deze oneindig kan worden gekopieerd zonder dat dit leidt tot kwaliteitsverlies of vernietiging. Ook volgen nieuwe informatietechnieken en -producten elkaar in hoog tempo op en ontstaan er constant nieuwe media.

2. *Principes*

De principes die deze wet als uitgangspunt heeft zijn:

- betrouwbaarheid: kunnen de partners vertrouwen op de juistheid en volledigheid van elektronisch verstrekte informatie? Zijn de systemen waarmee gecommuniceerd en verhandeld wordt inderdaad betrouwbaar? Kan men er op vertrouwen dat elektronisch aangegane verplichtingen op een goede wijze zullen worden uitgevoerd? Een voorwaarde voor betrouwbaar elektronisch zakendoen is, dat de deelnemers daarbij zelf ook verantwoordelijkheid dragen voor het ontwikkelen en in stand houden van betrouwbare informatie- en communicatiesystemen. Een betrouwbare organisatie en de bescherming van uitgewisselde informatie dragen ook bij aan dit principe;

- transparantie: voor iedere partij dient het duidelijk, inzichtelijk, overzichtelijk en zo mogelijk, verifieerbaar te kunnen zijn met wie men handelt, waarover, welke voorwaarden gelden, en welke informatie daarvoor van belang is of daarvoor gebruikt wordt. Transparantie staat aan de basis van vertrouwen;
- vertrouwelijkheid en privacy: partijen dienen een bepaalde mate van zekerheid te hebben dat vertrouwelijke informatie ook vertrouwelijk wordt behandeld. Het recht op privacy dient, gewaarborgd te zijn.

3. Doel en voordelen

De Wet Elektronische Transactie beoogt het volgende:

- het bevorderen van harmonisatie van wettelijke regelingen;
- het gebruik van elektronische transacties te bevorderen;
- een brede toegankelijkheid tot de elementaire elektronische voorzieningen;
- het garanderen van een betrouwbaar elektronisch transactie systeem middels het vaststellen van een duurzaam wettelijk kader voor zowel mensen, bedrijven en organisaties;
- de elektronische opslag van documenten bij overheidsinstanties en geïncorporeerde bedrijven te vergemakkelijken en een efficiënte levering van overheidsdiensten te bevorderen door middel van betrouwbare elektronische bescheiden;
- het waarborgen van fundamentele waarden en normen in een elektronische omgeving.

De voordelen van de Wet Elektronische Transacties zijn:

- een zekere mate van lastenverlichting (zoals de factor tijd);
- aansluiting van de Surinaamse wetgeving m.b.t. elektronisch verkeer bij de rest van de wereld;
- betere en betrouwbaardere dienstverlening;
- een efficiëntere overheid.

De betrouwbaarheidseisen die vastgesteld zijn, zijn aangegeven in artikel 28 van deze wet. Een essentiële randvoorwaarde hierbij is de beschikbaarheid van adequate middelen voor identificatie, authenticatie en autorisatie. Deze randvoorwaarden zijn enerzijds nodig, zodat de overheid er zeker van kan zijn dat zij met de juiste persoon te maken heeft.

Anderzijds kunnen burgers en bedrijven ervan verzekerd zijn dat hun vertrouwelijke informatie op een betrouwbare manier bij de overheid terecht komt of daar kan worden opgehaald.

Voor wat betreft het zorgvuldigheidsbeginsel is het van belang dat de afwegingen die worden gemaakt bij het bepalen van een betrouwbaarheidsniveau helder en transparant zijn. Hierdoor wordt de rechtszekerheid van burgers en bedrijven gediend. De processen, die achter overheidsdiensten zitten zijn vaak gelijksoortig van aard en opbouw. De e-overheidsdiensten kunnen we onderverdelen in groepen. De groepen die te onderscheiden zijn, zijn onder andere:

- algemene informatie opvragen;
- aanmelden voor of reageren op discussiefora;
- aanmelden voor nieuwsbrieven en dergelijke;
- verzoek tot feitelijk handelen (afvalcontainer, grofvuil ophalen);
- registreren voor gepersonaliseerde webpagina;
- klacht indienen;
- aanvraag indienen (ten behoeve van een beschikking);
- persoonsgebonden informatie opvragen of raadplegen;
- informatie verstrekken of muteren;
- verantwoording afleggen;
- bezwaarschrift indienen.

Op termijn zullen al deze e-overheidsdiensten mogelijk gemaakt worden in Suriname.

Uit het ontwerp volgt dat aan elektronische handtekeningen dezelfde rechtsgevolgen kunnen worden verbonden als aan schriftelijke handtekeningen, en dat aan rechtshandelingen niet de geldigheid kan worden ontzegd uitsluitend omdat deze via internet zijn verricht. Elektronische handtekening is een nieuwe vorm van bevestigde identiteit en moet niet verward worden met een digitale handtekening of een gescande handtekening. Een Elektronische handtekening bevat elektronische identificatie informatie waarmee de eigenaar bevestigt de eigenaar te zijn van die handtekening. Onder elektronische handtekeningen vallen ook biometrische identificatie methoden. Het gebruik van de laatste identificatie methode kan indien nodig nog verder geregeld worden. Ook een elektronisch document kan nu als bewijsmiddel worden gebruikt. Er zijn verschillende typen dienstverleners. De Accreditatie instantie is de instantie die de certificatie dienstverlener accrediteert. De Accreditatie instantie communiceert niet rechtstreeks met de consument. Een certificatie dienstverlener voert de bevestiging (authenticatie) en registratie uit van houders van elektronische certificaten en van elektronische handtekeningen.

4. Begrenzing

Het ontwerp brengt een wijziging in de in Suriname van toepassing zijnde wet- en

regelgeving. Hierbij valt te denken aan de Wet Economische Delicten. Het bestaande kader aan juridische normen uit de 'fysieke wereld' is namelijk in beginsel evenzeer van toepassing in de 'elektronische wereld'. Zo bevatten bijvoorbeeld het Burgerlijk Wetboek en het Wetboek van Koophandel grotendeels technologie-neutrale bepalingen. Dat neemt niet weg dat buiten twijfel moet worden gesteld dat overeenkomsten ook via internet tot stand kunnen komen, dat aan elektronische handtekeningen niet de rechtsgeldigheid wordt ontzegd en dat beiden, net als een elektronisch document, ook in het bewijsrecht een rol kunnen spelen, al is de waardering daarvan in ieder concreet geval aan het oordeel van de rechter overgelaten.

5. Opzet en toepassingsbereik

Gelet op de snelheid waarmee technologische ontwikkelingen plaatsvinden en hoe e-commerce zich kan en zal ontwikkelen, is gekozen voor een zo flexibel mogelijke opzet van de wet. Enerzijds komt dat tot uitdrukking in het gebruik van algemeen geformuleerde begrippen en bepalingen, en anderzijds in de mogelijkheden om bij staatsbesluit nadere regels omtrent één of meerdere onderwerpen te kunnen stellen. Aldus kan eenvoudig op veranderingen, vernieuwingen en knelpunten worden ingespeeld.

De ontwerpwet is van toepassing op e-commerce activiteiten. De nationaliteit of woon- of vestigingsplaats van de aanbieder van e-commerce is daarbij op zich niet relevant. Van belang is of de Surinaamse rechtssfeer wordt geraakt. Al staat dat daar niet met zoveel woorden in, de ontwerpwet beoogt buiten twijfel te stellen dat overeenkomsten via internet tot stand kunnen komen. In verbintenisrechtelijke zin kan e-commerce een concreet aanbod' inhouden, bijvoorbeeld bepaalde producten voor een bepaalde prijs.

Voor het tot stand komen van een overeenkomst via internet is vereist dat de aanbieder van e-commerce instemming van de wederpartij met het aanbod ontvangt. Dit uitgangspunt is logisch en is gebaseerd op het gemene recht: wanneer een brief houdende een aanvaarding naar een verkeerd postbusnummer wordt gestuurd en de aanbieder niet bereikt, komt immers ook geen overeenkomst tot stand. Dit uitgangspunt geldt derhalve onverkort voor het tot stand komen van overeenkomsten via internet. Een via internet gedaan aanbod kan door de wederpartij echter ook schriftelijk worden aanvaard. Er is desondanks sprake van een overeenkomst die via internet tot stand is gekomen en die derhalve valt binnen het bereik van de wet, omdat daarvoor alleen is vereist dat het aanbod via internet wordt gedaan.

Daartegenover wordt opgemerkt dat indien het aanbod niet maar de aanvaarding wel via internet plaatsvindt, er dan geen sprake is van een overeenkomst via internet. Wordt het aanbod gedeeltelijk via internet gedaan en gedeeltelijk op andere wijze (bijvoorbeeld per brief) dan valt de overeenkomst wel onder de werking van de wet. Aanbod en aanvaarding worden overigens door het gemeene verbintenissenrecht geregeld. Eén van de hoofdregels is dat een door een aanbieder gedaan aanbod onherroepelijk en niet regionaal of in de tijd begrensd is, tenzij dit bij het aanbod uitdrukkelijk en ondubbelzinnig anders is vermeld. In de regel zal bovendien een aanbod niet worden aangemerkt als een uitnodiging tot het doen van een aanbod, tenzij dit uitdrukkelijk en ondubbelzinnig is vermeld.

6. Handhaving

Handhaving van rechtsnormen en -waarden bij grensoverschrijdende activiteiten is bijzonder lastig. Een deel van de bepalingen in de ontwerpwet heeft betrekking op de relatie tussen een aanbieder van e-commerce en zijn wederpartij. Het al dan niet afdwingen van de op die relatie van toepassing zijnde wettelijke normen ligt in handen van de betrokken partijen. De relatie tussen een aanbieder van commerciële communicatie en een dienstenaanbieder (service provider) is eveneens contractueel van karakter wanneer het om een rechtstreekse relatie gaat. Ook in dat geval is het aan partijen om de naleving al dan niet af te dwingen.

Bij artikel 59, eerste lid, waar het gaat om het vertrouwelijk behandelen van informatie met een zodanig karakter, is het evenzeer aan partijen om op grond van een contractuele relatie of uit hoofde van een onrechtmatige daad, tegen een inbreuk te ageren. Dat neemt niet weg dat een op artikel 59, derde lid, gebaseerd staatsbesluit strafrechtelijk te sanctioneren verboden kan bevatten. Daarnaast zijn er bepalingen die toezien op de aansprakelijkheid jegens de aanbieder van e-commerce, de wederpartij en (andere) derden: zo is de intermediair niet aansprakelijk wanneer hij slechts 'doorgeefluik' van informatie is (artikel 48). Deze bepalingen beperken dus de mogelijkheden om de intermediair in rechte aan te spreken, doorgaans op grond van de onrechtmatige daad.

Ten slotte zijn er bepalingen op de naleving waarvan de overheid ziet, hetzij in de vorm van het geven van een aanwijzing hetzij langs strafrechtelijke weg. De strafrechtelijke bepalingen zijn doorgaans te herkennen aan het woord 'verboden'. Strafbepalingen inzake computercriminaliteit zullen in het Wetboek van Strafrecht worden opgenomen.

B. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

In de ontwerpwet komen eerst de algemene bepalingen in hoofdstuk 1 aan de orde. In hoofdstuk 1 worden in de artikelen 1 t/m 5 het volgende beschreven:

- begripsbepalingen;
- bindende werking;
- geen verplichting om een document of informatie in elektronische vorm te accepteren of te verzenden;
- accreditatie instantie;
- vrijwillig gebruik van elektronische transacties.

Naast de begripsbepalingen, worden in dit hoofdstuk de reikwijdte en de toepasselijkheid van deze wet nader belicht.

Hoofdstuk 2 handelt onder meer over de Accreditatie instantie, waarna de vereisten voor juridische erkenning van elektronische transacties worden belicht in hoofdstuk 3. Daarna worden de voorwaarden voor e-commerce activiteiten beschreven in hoofdstuk 4 omtrent contractvorming en in gebrekenstelling. Hoofdstuk 5 en 6 gaan over elektronische handtekening en de certificatie dienstverleners die de authenticiteit van de gebruikers van elektronische transacties borgen. Hoofdstuk 6 en 7 handelen over certificatie dienstverleners. Hoofdstuk 8 en 9 gaan in op de rol van intermediairs, aanbieders van elektronische communicatie netwerken- en diensten en de overheid. Vervolgens wordt in hoofdstuk 10 ingegaan op de consumentenbescherming. In hoofdstuk 11, 12 en 13 wordt ingegaan op o.a. toezicht en opsporing, overtredingen en wetshandhaving, waarna afgerond wordt met de slotbepalingen.

Artikel 1

In dit artikel zijn de diverse begrippen toegelicht waarbij er zoveel mogelijk aansluiting is gezocht bij zowel de regionaal als de internationaal gebruikte definities.

Artikel 2

De transactie- en documenttypen die in artikel 2 worden uitgesloten, moeten worden aangemerkt als zijnde van bijzondere waarde vanwege hun uniekheid, namelijk dat bij wet bepaald is dat een met de hand geschreven handtekening vereist is. Hoewel de bedoeling van deze wet is om een breed scala aan transacties te omvatten op zowel commercieel als niet-commercieel, zijn er situaties die niet kunnen of niet mogen worden onderworpen aan deze wet.

Artikel 3

Dit artikel geeft de wettelijke grondslag voor de Accreditatie instantie aan.

Artikel 4

Met de in dit artikel omschreven doel is het mogelijk om documenten en informatie in elektronische vorm te ontvangen, alsook in niet-elektronische vorm te gebruiken of op te slaan.

Artikel 5

Dit artikel regelt de bruikbaarheid van informatie in elektronische vorm in juridische zaken.

Ook elektronische informatie welke refereert naar andere elektronische informatie is bruikbaar. Dit artikel beoogt de juridische erkenning van het grensoverschrijdend karakter van elektronische transacties aan te geven.

Artikel 6

De schriftelijke vereisten zijn vergelijkbaar met wat er gebeurt met de voorgeschreven vorm. De vereisten kunnen zowel betrekking hebben op elektronische en niet-elektronische informatie of transacties.

Artikel 7

Lid 1 geeft aan dat een databericht voorziet in het wettelijke vereiste als deze op elektronische wijze beschikbaar is. In lid 2 wordt aangegeven dat dit niet het geval is, indien het niet elektronisch kan worden opgeslagen.

Artikel 8

De reden achter het voorschrijven van een niet – elektronische vorm voor informatie of transacties is het zorgen voor een goede mate van betrouwbaarheid. Deze reden kan ook worden doorgevoerd bij informatie of transacties in elektronische vorm. In het tweede lid wordt na overleg met de Centrale Bank van Suriname expliciet het positief effect van deze wet op onder andere betaal cheques genoemd. Hierbij moet er gedacht worden aan de manier waarop banken de vele duizenden cheques die verwerkt zijn nu na een geverifieerde digitalisering (scan) mogen vernietigen. Uiteraard maakt dit artikel het ook mogelijk cheques elektronisch uit te geven zoals het al mogelijk is in Europa en Noord Amerika.

Artikel 9

Dit artikel beschrijft hoe de betrouwbaarheid en integriteit van databerichten geregeld wordt. Hoewel het algemeen bekend is dat elektronische bescheiden enkele technische problemen opleveren bij de bepaling wat het origineel is van een

bescheiden en wat de kopie, zijn er manieren die gelijkwaardigheid met productie van niet-elektronische originele documenten kunnen ondersteunen.

Lid 1 somt criteria op van gelijkwaardigheid met elektronische bescheiden van een transactie. Die criteria omvatten:

- het bestaan van een betrouwbare manier om de integriteit van de bescheiden te verzekeren;
- verzonden bescheiden moeten makkelijk toegankelijk zijn voor latere referentie;
- dat aan specifieke eisen opgelegd door publieke instanties wordt voldaan, en
- toestemming van de belanghebbende persoon dat de bescheiden elektronisch worden geproduceerd. Een dergelijke bepaling is belangrijk omdat het strookt met het beginsel van functionele gelijkwaardigheid, en het verschaft redelijk beschikbare opties om vast te stellen wat de originele elektronische bescheiden van een transactie zijn.

Lid 2 verduidelijkt hoe een beoordeling van de integriteit van de bescheiden kan worden gedaan. Met dat doel worden de volgende criteria vastgesteld:

- de bescheiden blijven compleet en ongewijzigd (afgezien van veranderingen ontstaan tijdens het normale verloop van de communicatie-, opslag- of weergave);
- het doel waarvoor de bescheiden wordt geproduceerd, en
- enige andere relevante factor. Dit lid is belangrijk omdat het zorgt voor een flexibele beoordeling van de integriteit van de bescheiden door rekening te houden met het doel waarvoor de bescheiden worden geproduceerd en eventuele andere relevante factoren.

Zeker niet minder belangrijk, aangezien het immateriële veranderingen (aan de bescheiden) negeert, die het gevolg zijn van normale oorzaken; aangezien digitale omgevingen vaak onderhevig zijn aan verandering (voor technologische updates, of om andere redenen), immateriële, normale veranderingen zullen niet van invloed zijn op de status van de bescheiden als zijnde "compleet" en "ongewijzigd".

Artikel 11

Elektronisch databericht waarvan de verstrekker deze wil beveiligen tegen duplicatie en opslag, wordt geregeld in dit artikel.

Artikel 12

Elektronische kopieën van niet-elektronische data wordt in dit artikel geregeld.

Artikel 14

In dit artikel wordt aangegeven dat berichten die oorspronkelijk van elektronische vorm waren en omgezet zijn naar niet-elektronische vorm, ook toelaatbaar zijn als bewijs.

Artikel 15

In dit artikel heeft een elektronische handtekening rechtskracht wanneer deze vergezeld gaat met alle onderliggende stukken, waaruit blijkt dat men met de juiste persoon te doen heeft. Voor de juridische gelijkwaardigheid tussen elektronische en niet-elektronische bescheiden of handtekeningen, stelt artikel 28 de criteria vast op grond waarvan aan de vereisten van erkenning, authenticatie, notariële bekrachtiging of verificatie wordt voldaan waar het elektronische bescheiden en handtekeningen betreft.

Deze criteria omvatten:

- de gebruikte authenticatie technologie of methode;
- de elektronische handtekening;
- een verklaring van de ondertekenaar ter bevestiging van zijn identiteit;
- een verklaring van de ondertekenaar ter bevestiging van de uitvoering van alle verplichtingen die betrekking hebben op de geldigheid van de elektronische bescheiden, en
- alle overige benodigde informatie die moet worden opgenomen krachtens enige andere wet.

Dit artikel is belangrijk omdat het voorziet in een aantal opties voor het voldoen aan deze vereisten, met inbegrip van niet-elektronische alternatieven, die bijzonder handig kunnen zijn wanneer elektronische handtekeningen niet beschikbaar zijn.

Artikel 16

In dit artikel wordt aangegeven dat er behalve op de conventionele manier, ook via elektronische weg overeenkomsten kunnen worden afgesloten. Suriname beschikt thans nog niet over een betalingssysteem dat het elektronisch betaalverkeer reguleert. In lijn met de huidige internationale ontwikkelingen is de Centrale Bank van Suriname bezig met het betalingssysteem in Suriname te moderniseren door middel van het invoeren van een elektronisch betalingssysteem. Ingevolge de Bankwet 1956 (Geldende tekst S.B. 2010 no. 173) is de Centrale Bank van Suriname onder andere belast met het verzorgen van de geldsomloop in Suriname, het vergemakkelijken van het girale betalingsverkeer alsmede het bevorderen van het betalingsverkeer met het buitenland. Daarnaast is de Bank belast met het bevorderen van de ontwikkeling van een gezond bank en

kredietwezen in Suriname. Uit hoofde van haar zorgplicht voor het betalingssysteem van Suriname is de Centrale Bank van Suriname de aangewezen instantie die toezicht dient te houden op het elektronisch betalingsverkeer dat via de onder haar toezicht staande instellingen zal geschieden. Met de Wet Elektronische Transacties zal de Centrale Bank van Suriname dan ook als een bevoegde certificatie instantie met betrekking tot de elektronische financiële communicatie kunnen optreden door zich conform deze wet certificatie dienstverlener te laten accrediteren. De procedures voor de implementatie van het elektronisch betalingsverkeer zullen worden vastgelegd in richtlijnen uitgevaardigd door de Centrale Bank van Suriname.

Artikel 17

Dit artikel geeft aan dat partijen die een transactie aangaan langs elektronische weg, waarbij de overeenkomst wordt bevestigd middels een activiteit in elektronische vorm zoals het aanraken en/of klikken van een icoon.

Artikel 18

In dit artikel wordt geregeld dat overeenkomsten tussen een persoon en een elektronische agent, zoals een computerprogramma en elektronische agenten onderling ook juridisch rechtsgeldig is.

Artikel 19

In dit artikel wordt uiteengezet wanneer een overeenkomst tussen een persoon en elektronische agent ongeldig is, n.l. wanneer de partij die een fout maakt, onvoldoende ruimte krijgt om die te corrigeren.

Interacties met elektronische agenten zijn onderhevig aan fouten die afbreuk kunnen doen aan de geldigheid van een elektronische transactie. Artikel 19 bepaalt dat in een dergelijk geval de elektronische transactie geen juridische gevolgen heeft, indien:

- het individu een materiële fout maakt;
- het individu niet in de gelegenheid wordt gesteld de fout te voorkomen of corrigeren; het individu onverwijld een kennisgeving stuurt zodra hij zich bewust wordt daarvan; en
- het individu de tegenprestatie, ontvangen als gevolg van de fout teruggeeft.

Dit artikel is belangrijk, omdat het individuen beschermt tegen storingen in elektronische contracten via elektronische agenten. Een dergelijke bepaling is nodig aangezien een groot aantal websites niet bereid lijken te zijn om klachten af

te handelen van consumenten die problemen hadden bij het sluiten van een contract via een elektronische agent.

Artikelen 21 en 22

Artikel 21 biedt de mogelijkheid dat partijen ook anders kunnen overeenkomen. Dit is belangrijk in verband met de vrije onderhandeling van partijen en om partijen in de gelegenheid te stellen om verschillen in het wettelijk beleid op dit gebied op te lossen.

Tijd en plaats zijn essentieel voor transacties, daarbij inbegrepen waar de transactie is aangegaan in elektronische vorm. Daarom moet bijzondere aandacht worden besteed aan de bepaling van het moment en de plaats van verzending of ontvangst van de elektronische communicatie in kwestie. De grondgedachte van artikel 22 lid 1 onder b geeft prioriteit aan de belangen van de geadresseerde, terwijl de grondgedachte voor het uitsluiten hiervan prioriteit geeft aan het belang van de afzender.

Lid 1 bepaalt dat informatie in elektronische communicatie is verstuurd als:

- het een informatiesysteem dat valt buiten de controle van de afzender binnenkomt, of, indien de afzender en de geadresseerde hetzelfde informatiesysteem gebruiken;
- wanneer het kan worden opgehaald en verwerkt door de geadresseerde.

Het bepaalde onder b is aan het oordeel van de begunstigde staten, omdat elk land zijn eigen beleid heeft met betrekking tot het aangaan van juridische contracten in het algemeen, welke kan worden uitgebreid tot elektronische contracten.

Deze bepaling is belangrijk aangezien bij veel elektronische transacties, met name die welke zijn aangegaan via websites, het moeilijk is het feitelijke adres van een afzender of een geadresseerde te vinden.

Artikelen 23 tot en met 25

Voor de ontvangst van elektronische communicatie wordt er gekeken naar de plaats van vestiging van partijen. Artikel 24 geeft daarbij de criteria die van toepassing zijn in geval van meer dan één vestigingsplaats of als een partij geen vestigingsplaats heeft. Gebruik wordt gemaakt van de begrippen “zakelijk adres” (artikel 24) en “woonadres” (art. 25). Niet een ieder die betrokken is bij elektronische communicatie heeft een specifiek zakelijk adres, denk aan de consument die met een ondernemer of de burger (niet ondernemer) die met de overheid communiceert; of als er sprake is van activiteiten die niet geregistreerd

hoeven te worden bij de Kamer van Koophandel en waarbij opgave van een zakelijk adres aldaar, dus niet verplicht is, hier is men aangewezen op een woonadres als aanknopingspunt.

Artikelen 26 tot en met 29

Deze gaan specifiek in op elektronische handtekeningen, waarbij de veronderstelling dat zij aan de eisen van een betrouwbare en geschikte methode voldoen ter identificatie van de persoon en om zijn goedkeuring aan te tonen van de transactie waarbij de elektronische handtekening:

- op unieke wijze is verbonden aan de ondertekenaar;
- in staat is de ondertekenaar te identificeren;
- staat onder de controle van de ondertekenaar; en
- in verband staat met de transactie op dusdanige wijze dat een verandering daarvan wordt blootgelegd.

Deze algemene criteria zijn belangrijk, omdat elektronische handtekeningen worden geassocieerd met verschillende niveaus van beveiliging, terwijl de bedoeling van deze niet is om beperkingen op te leggen die nadelig zouden kunnen zijn voor de naleving van de internationaal aanvaarde beginselen van technologische neutraliteit, volgens welke er geen onredelijke voorkeur voor bepaalde technologie mag zijn.

Artikel 30

Dit artikel is bedoeld ter voorkoming dat onbevoegden kennis dragen over informatie en databerichten, die langs elektronische weg verzonden worden. De informatie en databerichten worden onleesbaar gemaakt, middels het gebruik van bepaalde codes, leestekens etc.

Artikel 31

Een elektronische transactie is ook rechtsgeldig bij het gebruik van een pseudoniem.

Artikel 32

Een certificatie dienstverlener, die identificatiemiddelen uitbrengt en niet geregistreerd en geaccrediteerd is, handelt in strijd met deze wet. De overheid heeft deze wet gemaakt en zal zelf moeten confirmeren aan de vereisten van deze wet. Het is expliciet genoemd omdat er ook een mogelijkheid is voor particulieren om bij derden, meestal buitenlandse certificatie dienstverleners, diensten af te nemen.

Deze mogelijkheid is voor de overheid uitgesloten.

Artikelen 33 tot en met 35

Deze artikelen geven de procedure aan voor de aanvraag voor registratie en accreditatie van de certificatie dienstverlener, alsook de vereisten waaraan zo een dienstverlener moet voldoen om gekwalificeerde elektronische producten uit te brengen.

Artikel 39

De Accreditatie instantie is belast met het toezicht op de naleving van onder andere de wettelijke vereisten waaraan de certificatie dienstverleners moeten voldoen. Certificatie dienstverleners worden geacht zich eerst te registreren bij een de aangewezen instantie die een register bijhoudt, voordat encryptietechnieken mogen worden aangeboden in Suriname in de vorm van gekwalificeerde elektronische identificatiemiddelen. De aangewezen instantie is bevoegd om controlewerkzaamheden te verrichten om de naleving van de Wet te toetsen.

Artikel 44

Op de certificatie dienstverlener rust de bewijslast: hij moet aantonen niet nalatig te zijn geweest. Op dit punt voldoet de derde derhalve aan zijn stelplecht wanneer hij deze nalatigheid stelt dan wel wanneer deze uit zijn stellingen voortvloeit.

De certificatie dienstverlener is niet aansprakelijk voor in het digitale elektronisch identificatiemiddel opgenomen beperkingen die voor derden kenbaar zijn (artikel 44 lid 3). Een beperking kan bijvoorbeeld ook gelegen zijn in het maximum bedrag dat met de overeenkomst waarvoor het elektronisch identificatiemiddel wordt gebruikt gemoeid mag zijn.

Artikel 46, 47 en 48

In de artikelen 46, 47 en 48 worden de aansprakelijkheid van intermediairs en aanbieders van elektronische communicatie netwerken of – diensten behandeld als ook de gedragscodes en dienstverleningstandaarden voor intermediairs en aanbieders van elektronische netwerken en - diensten.

Gelet op de rol van certificatie dienstverleners en (digitale) elektronische identificatiemiddelen, is het noodzakelijk de aansprakelijkheid van certificatie dienstverleners wettelijk te regelen. Een wettelijke regeling is nodig, omdat niet alleen de relatie tussen de certificatie dienstverlener en diens opdrachtgever aan de orde is, maar ook belangen van derden (waaronder consumenten) in het spel zijn. Juist deze derden zullen op het opgewekte vertrouwen afgaan en aan hen

moet een meer toegesneden instrument dan het reguliere leerstuk van de onrechtmatige daad ter beschikking staan. Met dit artikel staat vast dat het belang van deze derden een rechtens te beschermen belang is en dat zij niet afzonderlijk behoeven aan te tonen dat aan het relativiteitsvereiste is voldaan.

Artikel 49

Dit artikel erkent de instanties van de overheid die belast zijn met het archiveren, creëren, bewaren maar ook het verstrekken van documenten waaronder vergunningen, goedkeuringen en licenties en geeft aan dat al deze verstrekking c.q. afgiftes ook in elektronische vorm mogen geschieden vanaf nu met de dezelfde rechtsgeldigheid zolang voldaan wordt aan bepaalde voorwaarden zoals gesteld in lid 2.

Artikel 50

Dit artikel regelt dat documenten die vereist zijn vanwege enige wettelijke regeling ook in elektronische vorm gepresenteerd mogen worden in plaats van alleen maar in papieren vorm.

Artikel 51

Elke ingezetene heeft recht op bepaalde informatie vanuit de overheid in het kader van zaken die voor de ingezetene van belang is te ontvangen. Daarnaast zal het ook mogelijk zijn om informatie te kunnen verstrekken van de zijde van de ingezetene langs elektronische weg. Wil hij geen informatie langs elektronische weg verstrekken en ontvangen, dan is het ook mogelijk om de informatie te ontvangen of te verstrekken middels gebruikmaking van het woon- of zakelijk adres.

Artikelen 52 tot en met 57

Met e-commerce hangen bijzondere aspecten samen. Zo heeft e-commerce in de regel een grensoverschrijdend karakter en raakt derhalve meerdere jurisdicties. Er is sprake van communicatie, kennis, diensten en informatie in immateriële vorm: deze worden niet in een tastbare vorm neergelegd. Bij digitale vastlegging is informatie niet meer gebonden aan een bepaalde fysieke drager of plaats. Digitaal vastgelegde informatie is bovendien onuitputtelijk, in die zin, dat deze oneindig kan worden gekopieerd zonder dat dit leidt tot kwaliteitsverlies of vernietiging. Voorts kan een technologische turbulentie worden vastgesteld. Nieuwe informatietechnieken en -producten volgen elkaar in hoog tempo op, of convergeren tot nieuwe media.

Het overheidsbeleid is onder meer gericht op het bevorderen van de transparantie en toegang tot de markt, alsmede de betrouwbaarheid van het elektronische verkeer, en het wegnemen van belemmeringen in de bestaande juridische infrastructuur. Daarnaast wordt een brede toegankelijkheid tot de elementaire voorzieningen beoogd: voorzieningen die nodig zijn voor het maatschappelijk functioneren van burgers en bedrijven.

Artikelen 62 tot en met 73

Deze artikelen bevatten bestuurlijke sanctiemiddelen die kunnen worden toegepast bij het handelen in strijd met het bij of krachtens deze wet bepaalde. Het onderhavige ontwerp wet kent de volgende bestuurlijke sanctiemiddelen:

Bestuursdwang - De Minister kan vorderen dat de overtreder van een bij of krachtens de onderhavige wet gesteld verbod een bepaalde activiteit terugdraait of alsnog verricht. Het nadeel van dit middel is echter in de praktijk dat de kosten vaak niet zijn te verhalen op de overtreder omdat deze daartoe financieel niet in staat is. De Minister ziet zich dan gesteld voor gemaakte kosten die ten laste van de overheidsfinanciën blijven. Dat maakt de animo om dit middel toe te passen er niet groter op.

Dwangsom - Aantrekkelijker dan het tegenhouden of stopzetten van een activiteit of de toepassing van bestuursdwang is het middel van de bestuurlijke dwangsom. De Minister kan de overtreder van het bij of krachtens de onderhavige wet bepaalde een dwangsom opleggen voor elke dag dat de overtreding voortduurt. De dwangsom wordt per tijdseenheid of per overtreding vastgesteld. Het bestuursorgaan bepaalt de hoogte van de dwangsom.

Dit bedrag dient in redelijke overeenstemming te zijn met de ernst van de overtreding. Als er een wanverhouding bestaat tussen de hoogte van de dwangsom en de ernst van de overtreding zal uiteindelijk de rechter moeten bepalen wat redelijk is. Verbeurde dwangsommen komen toe aan de Staat. De dwangsom kan bij dwangbevel worden ingevorderd; de daaraan verbonden kosten komen uiteraard voor rekening van de overtreder.

In deze artikelen is de strafrechtelijke sanctionering van een aantal bepalingen in de ontwerpwet opgenomen. Expliciet is aangegeven wanneer sprake is van een misdrijf en wanneer van een overtreding. Zulks heeft, zoals uit de afzonderlijke bepalingen blijkt, gevolgen voor de maximum strafmaat.

Deze bepalingen hebben ook betrekking op het toezicht op de naleving van het bepaalde bij of krachtens deze wet. Hoewel ter zake van grote delen van het internet sprake is van zelfregulering is het gewenst daarnaast ten behoeve van het algemeen belang te beschikken over adequaat toezicht op de naleving van de onderhavige wetgeving. In het eerste lid, wordt bepaald dat de zorg voor een adequate handhaving van het bepaalde bij of krachtens de onderhavige wet, behoort tot de taak van bij staatsbesluit aangewezen ambtenaren en personen. Voor alle duidelijkheid zij opgemerkt dat het hier steeds gaat om bestuurlijk toezicht op de naleving van het bij of krachtens deze wet bepaalde. De strafrechtelijke handhaving wordt uitgevoerd door opsporingsambtenaren die bij staatsbesluit, krachtens het Wetboek van Strafvordering worden benoemd. De aan opsporingsambtenaren toegekende bevoegdheden die verder gaan dan die van de toezichthouders, zijn ook opgenomen in voornoemd wetboek. Artikelen 76, tweede en derde lid, regelt de bevoegdheden van de toezichthouders.

Gelet op het specialistische karakter van de onderwerpelijke materie is het gewenst dat naast de reguliere politie ook opsporingstaken kunnen worden uitgevoerd door speciaal daarvoor opgeleide personen die daartoe als bijzondere opsporingsambtenaar kunnen worden aangewezen.

Artikel 74 en 75

Deze artikelen spreken voor zich.

Vanwege het karakter van deze materie, te weten de facilitering in het nationaal en internationaal handelsverkeer en het ondernemingsklimaat, maar ook kwesties betreffende de dienstensector en consumentenbescherming, is de uitvoering van deze wet opgedragen aan het Ministerie van Handel en Industrie, die de zorg heeft over deze taken.

Bij de uitvoering zal gelet op de aard van de onderhavige materie, overeenkomstig het bepaalde in artikel 13 lid 2 van het Besluit Taakstelling Departementen 1991, de nodige afstemming gepleegd worden met collega ministeries, waarbij onder meer te denken valt aan het Ministerie van Transport, Communicatie en Toerisme (over onder meer de technische communicatieaspecten, kwesties met betrekking tot serviceaanbieders), het Ministerie van Justitie en Politie (over onder meer handhavingskwesties, bescherming van minderjarigen) en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (over onder meer media-aspecten: zoals reclamecodes e.d.).

Gegeven te Paramaribo,2016

DESIRÉ D. BOUTERSE